

1) Zde máte cvičení z minulé hodiny ke kontrole:

98/3

Bylo by zajímavé, kdybychom se podívali na safari do Keni. Vždycky mě bavilo, když jsem hrála na kytaru. Stačí, když se zpozdíte o pět minut, a už ten vlak nestihnete. Kdo se bojí, nesmí do lesa. Je možné, abychom se tomu vyhnuli? Vždy nás rozveselí, když vzpomínáme na lyžařský výcvik. Bylo by nespravedlivé, kdybychom obviňovali jenom jeho. Není na místě, že se posmíváte. Později se prokázalo, že mluvil pravdu. Rodiče vždy velmi mrzí, že jsem umíněný. Je naší povinností, abychom zachovali poslední tygry žijící ve volné přírodě. Kdo je nemocný, má se řídit radami ošetřujícího lékaře. Bylo mu doporučeno, aby byl často na čerstvém vzduchu.

Cvičení 99/1:

Před obličejem se mu míhaly jeho zaťaté pěsti (r. ž.). Děti (r. ž.) dlouho pozorovaly, jak ve výběhu skotačila hříbata (r. stř.), zatímco velcí koně (r. m. živ.) se s chutí popásali na louce. Dni se jen nekonečně vlekly (r. m. než.). Beránky (r. m. než.) na obloze věštily do tří dnů déšť. Světové velmoci (r. ž.) se dohodly na jednotném postupu. Národy (r. m. než.) Čechů a Slováků žily dlouho ve společném státě. Obě děvčata chtěla vyhledat Maškovy, protože jim řekli (ti Maškovi – r. m. ž.), že by je mohli svézt do města autem. Od mrazu mě zábly obě uši (r. ž. – v množ. čísle to je stejné jako děti). Neposlouchali (vy všichni – r. m. živ.) jste sportovní zprávy, jestli nehlásili (oni – r. m. živ.) něco o tom, jak dopadli naši hokejisté (r. m. živ.) na mistrovství světa? Krkonošští velikáni (ti velikáni – životná koncovka – r. m. živ.) se chmurně tyčili na obzoru. Oči (r. ž.) dětem jen hrály. Po Karlově mostě proudily celý den davy (r. m. než.) turistů.

2) Dnes začneme probírat rozvíjející větné členy. Zatím jsme měli základní větné členy – podmět a přísudek. Na nich závisejí další slova, tedy další větné členy. Podmět a přísudek jsou tedy řídicí členy, ostatní jsou závislé větné členy.

Začneme **předmětem** – ten závisí na slovese (nebo na přídavném jméně) a ptáme se na něj pádovou otázkou. (!pozor! ne 1. pádem – ten patří jen podmětu!) Sloveso **řídí** pád předmětu, proto tento vztah nazýváme **řízenost**.

Předmět označuje nějakou osobu nebo věc, která je ovlivněna, zasažena slovesem (nebo příd. jménem). Předmět je nejčastěji podstatné jméno nebo zájmeno, ale může to být i jiný slovní druh.

Toto učivo je vysvětleno ve žlutém rámečku na straně 101. Přečtěte si ho.

Zde máte odkaz na video, kde je toto učivo hezky vysvětleno:

<https://www.youtube.com/watch?v=8l6TdPYqOXw>

3) Udělejte si zápis do školního sešitu:

Rozvíjející větné členy (větší nadpis)

Předmět

- značíme Pt (+pádová otázka), ptáme se pádovými otázkami (kromě 1. a 5. pádu)

- závisí na slovese (nebo na přídavném jméně)

- bývá vyjádřen podstatným jménem nebo zájmenem (někdy i jiným slovním druhem)

př. Poslal jsem dopis babičce (já). ptáme se slovesem + pádovou otázkou: poslal jsem koho, co? dopis – dopis je tedy předmět ve 4. pádě

Komu, čemu jsem poslal dopis? babičce – babičce je tedy předmět ve 3. pádě

př. Ondra lezl na zeď oddělující náš dvůr od sousedního. ptáme se přídavným jménem + pádovou otázkou: oddělující koho, co? dvůr – dvůr Pt (4.p.)

oddělující od koho, čeho? od sousedního – sousedního Pt (2.p)

4) Učivo si procvičíte ve cvičení 101/4 a). Napište si věty do školního sešitu.

Podtrhejte si v nich podmět a přísudek a určete předměty. (v některých větách jich je více než jeden)

Pt (2.p.)

vzor: Nejmhutnější lvi dosahují hmotnosti 230 – 250 kg.

(koho, čeho dosahují? hmotnosti – Pt (2.p.)